Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000169669

Datum
9 april 2026

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met

Bijlage(n)
1

Aan Minister van BZK
Van Team verkiezingen

nota

Beantwoording Kamervragen van het Lid Bosma (PVV) over het aantal stemmen per volmacht

Aanleiding

Op 2 april 2026 heeft het Tweede Kamerlid Bosma (PVV) schriftelijke vragen gesteld over het bericht dat het aantal stemmen per volmacht bijzonder hoog is.

Geadviseerd besluit

- Instemmen met de beantwoording van de gestelde vragen en ondertekening van de brief.

Kern

- De vragen gaan over een artikel van Zuidwest Update, waarin wordt gesteld dat een kwart van de stemmen dat is uitgebracht in het stemlokaal in de Ulu Moskee door middel van een volmacht is uitgebracht. Ze maken gebruik van de data-analyse van de NOS.
- Dit artikel hangt inhoudelijk samen met de recente berichtgeving over de gemeente Gorinchem, waar signalen zijn voor onregelmatigheden rond het afgeven van volmachten. Het OM en de Politie onderzoeken of daar sprake is geweest van ronselen.
- In de beantwoording geeft u aan het risico van ronselen serieus te nemen, maar wijst u ook op de toevoegde waarde van de volmachtregeling vanwege het belang van de mogelijkheid om bij volmacht te kunnen stemmen voor kiezers die niet zelf naar het stemlokaal kunnen komen.
- U benadrukt dat een hoog aantal volmachtstemmen in een gemeente of stembureau niet betekent dat er geronseld is. Hoge percentages volmachtstemmen zijn vaak goed te verklaren, zoals de nabijheid van een zorginstelling.
- U wijst erop dat de omvang van misbruik van de volmachtregeling in de praktijk beperkt lijkt, in de afgelopen jaren is in enkele gevallen aangifte hiervan gedaan. Daarnaast wijst u erop dat de Kieswet recent is aangepast, om de strafbaarstelling van ronselen bij de tijd te brengen en de strafmaat te verhogen.
- U licht toe welke andere stappen er zijn gezet om de risico's van het onrechtmatige gebruik van volmachten te beperken.
- U geeft vervolgens aan dat bij de evaluatie van de afgelopen gemeenteraadsverkiezing nadrukkelijk aandacht zal worden besteed aan dit onderwerp, en dat daarbij wordt bezien of verdere aanpassing van de regels over het stemmen bij volmacht nodig is.

Politieke context

- Momenteel ligt er een initiatiefwetsvoorstel in de Tweede Kamer om, onder meer, het aantal volmachten per persoon te verlagen van twee naar één[1]. Het huidige kabinet moet hierover nog een standpunt innemen.
- Naast deze vragen van het lid Bosma (PVV) zijn over de casus Gorinchem en het gebruik van volmachten separaat ook vragen gesteld door het lid Schilder (groep Markuszower) en door het lid Van den Brink (CDA).
- De commissie Binnenlandse Zaken heeft u op 2 april jl. per brief verzocht om een reactie op het artikel in RTL: 'Langere tijd signalen van stemmen ronselen in Gorinchem: 'Zeer zeldzaam in Nederland''.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing

Motivering
In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Beantwoording Kamervragen over het bericht dat het aantal stemmen per volmacht bijzonder hoog is	

[1] Vervroegd stemmen in het stemlokaal, Kamerstukken II, 2022/23, 36047, nr. 2.